

چم شیر تاریخ ایران را می‌بلعد

ایستا: باستان‌شناسان با کاوش در حوضه سد «چم‌شیر» که به‌زودی آب‌گیری می‌شود، فرضیه استقرار فصلی زمستانی، تفرجگاه یا سدسکره ساسانی را مطرح کردند. کاوش‌های پیشین باستان‌شناسان در این محوطه به آثاری با قدمت بیش از ۱۶ تا ۱۰ هزار سال از دوره‌های فرایانه‌سنگی و همچنین دوره‌های نوسنگی، عیلام میانه و اسلامی رسیده بود. سد «چم‌شیر» در ۲۵ کیلومتری جنوب شرقی شهر دوگنبدان در استان کهگیلویه‌وبوییراحمد و روی رودخانه زرهه در مراحل پایانی ساخت قرار دارد و شمارش معکوس برای آب‌گیری آن نگرانی‌ها را درباره تکرار یک فاجعه دوجندان کرده است؛ سدی که روی سازند گچساران، یعنی همان سازندی که سد گوند روی آن بنا شده، ساخته شده است. اکنون سد چم‌شیر در آستانه آب‌گیری است و واکنش‌های فعالان محیط زیست و البته کنشگران میراث فرهنگی را نیز برانگیخته است؛ با آب‌گیری این سد، محوطه گسترده‌ای از دوره ساسانی برای همیشه غرق خواهد شد. در سال ۱۳۹۶ در نتیجه گمانه‌زنی و ارزیابی اولیه باستان‌شناسان در محدوده آب‌گیری سد چم‌شیر، ۱۲۰ محوطه باستانی شناسایی شد. کاوشگران همچنین، استقرارگاه‌های موقت زیادی متعلق به عشایر کوچ‌رو را شناسایی کرده‌اند. به گفته محمدتقی عطایی، سرپرست هیئت فصل اول گمانه‌زنی

نجات‌بخشی، کهن‌ترین شواهد به‌دست‌آمده از حوضه آب‌گیر سد چم‌شیر در شهرستان گچساران به دوره «فرایارینه‌سنگی» - در حدود ۱۶ هزار تا ۱۰ هزار سال پیش - مربوط می‌شود. سپس با وقفه‌ای طولانی، شواهد اندکی از استقرارگاهی از اواخر دوره نوسنگی به دست آمده که متعلق به شش هزار سال قبل است. از دیگر کشفیات باستان‌شناختی در محدوده این سد می‌توان به استقرارگاهی از دوره «عیلام میانه» اشاره کرد که دارای هر دو سنت سفالگری شوشانی و انشاسانی است. اگرچه چند دژ و قلعه از دوره پساخامنه‌سی و ساسانی اهمیت این محدوده را در دوره‌های مذکور نشان می‌دهند؛ اما اوج توجه به این منطقه در قرون میانه اسلامی بوده که نشان از تراکم جمعیتی بالایی در منطقه دارد. نظر این باستان‌شناس بر آن بود که محدوده سد «چم‌شیر» قابلیت بالایی برای پاسخ‌گویی به برخی از مهم‌ترین مسائل باستان‌شناسی ایران درباره کوچ‌نشینان دوره‌های مختلف خواهد داشت. با وجود آنکه در گمانه‌زنی‌های اولیه ۱۲۰ محوطه باستانی در حوضه آب‌گیر سد چم‌شیر شناسایی شد؛ اما کاوش‌های نجات‌بخشی فقط در بخشی از این محوطه‌ها انجام شد. در آخرین کاوش که تیرماه ۱۴۰۱ آغاز شد به چهار متخصص باستان‌شناسی ۳۴ روز فرصت داده شد تا کاوش‌های نجات‌بخشی و مستندنگاری را تکمیل

کنند. سعید امیرحاجیلو، سرپرست هیئت باستان‌شناسی کاوش محوطه تاریخی شماره ۱۰۶ در حوضه آب‌گیر سد چم‌شیر، اکنون گزارش‌شی از آخرین نتایج کاوش در این محوطه باستانی ارائه داده است که براساس یافته‌های کاوشگران، گفت: در مطالعات فاز میدانی و کاوش محوطه ۱۰۶، شواهدی ازجزمله ساختارهای معماری سنگی، قطعات سفال دوران ساسانی تا سده‌های میانی اسلامی، اشیای سنگی و شیشه‌ای شناسایی و مستندنگاری شد. او افزود: در پایه تقدم و تاخر ساختارها، عمق پیدایش ساختارها، شیوه ساخت‌وساز، اختلاف پهنای دیوارها، نوع مصالح و مواد فرهنگی در لایه‌های هم‌سطح، به نظر می‌رسد نخستین دوره معماری در این محوطه، متعلق به دوره ساسانی است که بازسازی‌هایی را در دو فاز نشان می‌دهد و ساختارهایی منظم با قلوه‌سنگ، ملاط گچ و آندود گچ شکل گرفته است. استادیار گروه باستان‌شناسی دانشگاه تربیت مدرس همچنین اظهار کرد: درباره چستی نوع استقرار در محوطه ۱۰۶ در عصر ساسانی، با توجه به کیفیت ساختارهای معماری، چشم‌انداز جغرافیایی پیرامون محوطه و وجود دو استودان در صخره‌های جنوبی مشرف به محوطه، می‌توان فرضیه‌های استقرار فصلی زمستانی، تفرجگاه یا یک سدسکره ساسانی را مطرح کرد. این باستان‌شناس افزود: پس از آن، جوامع

یک محیط‌بان در محل کارش خودکشی کرد

رهاشدگان بی حمایت

شرق: در میانه اخبار بریحت محیط زیست ایران، در او‌اخر پاییز ۱۴۰۱ یک خبر ناگوار کمتر دیده شد. یک محیط‌بان آستارایی در محل کارش خودکشی کرد. البته که سازمان حفاظت محیط زیست این روزها درگیر خبرهای برحاشیه‌تری همچون موضوع آلودگی هوا و آب‌گیری سد چم‌شیر است و تلاش کرده به این خبر در حد یک گفت‌وگوی کوتاه روی پورتال رسمی‌اش واکنش نشان دهد؛ اما اتفاقی که برای محیط‌بان آستارایی رخ داده، قطعه‌ای از پازلی است که وضعیت کلی این شغل را در ایران ترسیم می‌کند. شغلی با اهمیت فراوان که بی حمایت رها شده و همین عدم حمایت، فشارهای زیادی را به محیط‌بان‌ها وارد می‌کند. مشکلات معیشتی، عدم حمایت درست بهداشتی و روانی از سوی سازمان و همچنین مشکلات ناشی از درگیری‌های مسلحانه این شغل موجب شده محیط‌بان‌ها از هر جهت تحت فشار قرار بگیرند.

زیست از وضعیت سلامت روان کارکنان خود بی‌اطلاع است و پایش‌های دوره‌ای سالانه‌ای را در این زمینه انجام نمی‌دهد. همچنین تماس‌های ما با چندین و چند محیط‌بان در استان‌های مختلف نشان می‌دهد محیط‌بان‌ها هم تاکنون در معرض خدمات مشاوره‌ای بهداشت سلامت روان قرار نگرفته‌اند و چنین اطلاع‌رسانی نیز برای آنها صورت نگرفته که در چنین وضعیتی می‌توانند چه خدمتی از سازمان خود بگیرند. توجه به بهداشت روان کارکنان یکی از موضوعات مهم و پایه‌ای در حوزه منابع انسانی است. این مسئله در سازمان‌هایی که با مشاغل پرخطر و استرس‌زا مواجه هستند، کم‌وبیش یک ضرورت و الزام است؛ آن‌هم در شغلی که یکی از مهم‌ترین خبرهایش در چند ماه اخیر به رگبار بسته‌شدن یک محیط‌بان از سوی خانواده یک شکارچی غیرمجاز بود. هر بار که خبر مرگ دردناک یک محیط‌بان در رسانه‌های ایران منتشر می‌شود، این انگاره تقویت می‌شود که اهمیت محیط‌بانی، سختی‌های آن و شرایط خاصش از سوی متولیان و مسئولان به درستی تشخیص داده نشده است. همین عدم درک از واقعیت‌های موجود در این شغل موجب شده تا محیط‌بان‌ها در یک محیط پرخطر و استرس‌زا رها شوند و به‌هیچ‌وجه احساس حمایت از طرف سازمان خود نداشته باشند.

پای‌لنگ حمایت‌های قانونی

یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های محیط‌بان‌های ایرانی، حمایت‌نکردن قانون از آنهاست. اولین احکام قانونی در کشور ایران برای شکار به سال ۱۳۰۷ برمی‌گردد که این قوانین رفته‌رفته کامل‌تر شد و در سال ۱۳۳۵ مقررات کامل‌تری در مجلس برای حفاظت از حیات وحش تصویب و پس از آن کانون‌های صید تشکیل شد. در سال ۱۳۴۶ سازمان شکاربانی و نظارت بر صید تشکیل شد که در واقع همان سازمان حفاظت محیط زیست بود که به‌طور رسمی در سال ۱۳۵۰ شروع به کار کرد. محیط‌بانان وظایف سنگینی را بر سر عهده دارند که بر اساس قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست کشور، آنها حافظ عرصه‌های طبیعی ایران هستند و بر اساس استانداردهای جهانی به ازای هر یک هزار متر عرصه طبیعی، یک محیط‌بان برای حفاظت از یک منطقه تعیین می‌شود. البته در ایران شرایط متفاوتی داریم و به

سازمان آگهی‌های روزنامه شرق
۱۱۹ ۳۶ ۸۶۰
WWW.SHARGHDAILY.IR

ارتباط با روزنامه شرق
T.ME/ALOSHARGH
WWW.SHARGHDAILY.IR

نیمه‌یکجانشین در سده‌های میانی اسلامی، به ساخت‌وساز روی دیوارهای کهن‌تر اقدام کرده‌اند. ساختارهای سنگی با ملاط گل، چیدمان نامنظم‌تر و پهنای متغیر دیوارها به این دوره از استقرار تعلق دارند. امیرحاجیلو یادآور شد: کاوش محوطه تاریخی شماره ۱۰۶ در محدوده آب‌گیر سد چم‌شیر در شهرستان گچساران در قالب طرح ارتباط با جامعه و صنعت و براساس تفاهم‌نامه‌ای میان دانشگاه تربیت مدرس و پژوهشگاه میراث فرهنگی انجام شد و فاز میدانی آن با هدف «نجات‌بخشی و مستندنگاری شواهد باستان‌شناختی منقول و غیرمنقول به منظور شناخت ویژگی‌های فرهنگی، تبیین کاربری‌ها، گاه‌نگاری و حفاظت از آثار قابل حفاظت محوطه» به اجرا درآمد. این باستان‌شناس افزود: در فاز کتابخانه‌ای و نظری، مطالعاتی با هدف «تبیین اهمیت و جایگاه محوطه در سلسله مراتب استقرارهای نواحی پیرامون رودخانه زرهه و تبیین الگوهای معیشت جوامع محلی در این ناحیه در دوران ساسانی و اسلامی» در دست انجام است و براساس آن تفاهم‌نامه، تا اردیبهشت ۱۴۰۲ در جریان خواهد بود. رحیم دادی‌نژاد، معاون میراث فرهنگی کهگیلویه‌وبوییراحمد، پیش‌تر گفته بود که آثار کشف‌شده از کاوش‌های چم‌شیر پس از مرمت به موزه پاسوج منتقل می‌شود.

اخبار برگزیده

کف در آمدمی روزانه و ماهانه کودکان کار در تهران چقدر است؟

ایسنا؛ احمد احمدی‌صدر، مدیرعامل سازمان رفاه، خدمات و مشارکت‌های اجتماعی شهرداری تهران، درباره اقدامات قرارگاه اجتماعی شهرداری تهران برای ساماندهی کودکان کار اظهار کرد: کودکانی که بر سر چهارراه‌ها کار می‌کنند، اجیرشدگانی هستند که با از طرف خانواده‌هایشان یا از سوی افرادی دیگر مجبور به کار شده‌اند. وی با اشاره به اینکه طرح‌های ضربتی برای ساماندهی کودکان کار تاکنون جوابگو نبوده و شهرداری تهران با طرح‌های ساماندهی این چنینی مخالف است. ادامه داد: سازمان بهزیستی ۳۲ بار چنین طرح‌هایی را برگزار کرده، اما تاکنون موفق بوده است؟ آیا ما دیگر در سطح شهر و سر چهارراه‌ها کودکان کار را نمی‌بینیم؟ پس چنین طرح‌های ضربتی و ساماندهی پاسخ‌گو نخواهد بود. احمدی‌صدر بیان کرد: کودکان بر سر چهارراه‌ها کار می‌کنند به دلیل اینکه در آمد خوبی عاید آنها می‌شود. اگر بخوایم درباره میزان درآمد روزانه این کودکان بگوییم، کف درآمد این کودکان در یک روز بین ۴۰۰ هزار تومان تا یک میلیون تومان است. بعضی از سرشبکه‌ها که این کودکان برایشان کار می‌کنند، بین پنج تا هشت کودک را اجیر کرده‌اند. رئیس سازمان رفاه، خدمات و مشارکت‌های اجتماعی شهرداری تهران اضافه کرد: کف درآمدی این اکیپ‌ها، باند مافیایی یا خانواده‌ها ماهانه حدود صد میلیون تومان است، پس نمی‌توان این‌طور تصمیم گرفت که این کودکان و خانواده‌ها تحت پوشش دستگاه‌های حمایتی قرار گیرند؛ چراکه کدام دستگاه حمایتی می‌تواند درآمدهایی را که این گروه‌ها به دست می‌آورند جبران کند.

ادعای شکنجه محمد حسینی بررسی می‌شود

مهر: روز گذشته علی شریف‌زاده اردکانی، وکیل محمد حسینی یکی از متهمان پرونده شهادت شهید عجمیان با انتشار توییتی ادعا کرد موکل او در زندان شکنجه شده و اقرار وی تحت شکنجه بوده و جهاخت قانونی ندارد. فاضلی هریکندی، رئیس کل دادگستری استان البرز، در رابطه با ادعاهای وکیل‌مدافع محمد حسینی اظهار کرد: حکم پرونده متهمان شهادت شهید عجمیان صادر و به دیوان عالی کشور ارسال شده است. اخیرا نیز وکیل یکی از متهمان این پرونده درباره موکلش ادعاهایی را مطرح کرده است. وی افزود: فیلم‌های روز شهادت شهید عجمیان موجود است و سایر ادله از جمله اظهارات شاهدان حادثه، اظهارات متهمان دیگر در تشریح نحوه شهادت و اقرارهای مکرر و متعدد متهم نزد ضابطان دادگستری، بازرسی و خصوصاً اقرار صریح وی در دادگاه مؤید این موضوع است که متهم محمد حسینی به شهید عجمیان چند ضربه چاقو زده است. رئیس کل دادگستری استان البرز در ادامه بیان کرد: با توجه به تأکیدات رئیس قوه قضائیه مبنی بر اینکه اگر متهمی ادعایی مطرح کرد باید به آن رسیدگی شود، پس از ادعاهای وکیل این متهم با ارجاع موضوع به دادستان عمومی و انقلاب مرکز استان البرز، پرونده‌ای در این زمینه در یکی از شعب بازرسی دادسرای کرج تشکیل شده و متهم محمد حسینی اگر ادعایی دارد می‌تواند با سند و مدرک آن را مطرح کند و حتماً به تمام موارد رسیدگی خواهد شد. در ضمن از این وکیل نیز دعوت می‌شود تا مدارک و توضیحات خود را درباره ادعاهایی که مطرح کرده است، ارائه دهد.

پنجمین جلسه دادگاه پرونده سقوط هوایمپی اوکراینی برگزار شد

میزان: صبح روز گذشته (دوشنبه ۲۸ آذر) پنجمین جلسه رسیدگی به پرونده سقوط هوایمپی ۷۳۷ اوکراینی با حضور متهمان، وکلای متهمان، شکات، خانواده جان‌باختگان، وکلای خانواده جان‌باختگان و نماینده دادستان به ریاست قاضی ابراهیم مهرانفر در دادگاه نظامی استان تهران برگزار شد. قاضی مهرانفر در این جلسه بیان کرد: دادگاه به‌عنوان یک مرجع بی‌طرف در حال طی مراحل دادرسی است. وی خطاب به وکلا و خانواده جان‌باختگان عنوان کرد: تمام دلایل مدارک ارائه‌شده را استماع و بررسی می‌کنیم و قطعا به تمام موارد توجه می‌شود. قاضی با بیان اینکه دادگاه اصل بی‌طرفی را رعایت خواهد کرد، گفت: در راستای کشف حقیقت با هیچ‌کس تعارف نداریم و هرچجا لازم باشد از فرد یا سمسورانی سؤال شود، این کار را خواهیم کرد. وی در ادامه عنوان کرد: مطلعان کارشناسان و متخصصان امر در صورت ضرورت به دادگاه دعوت خواهند شد. قاضی مهرانفر با اشاره به اظهارات متهم ردیف اول در جلسه چهارم دادگاه گفت: اظهارات متهم در جلسه گذشته در حد توضیحات اولیه بوده و سؤالات بسیاری باقی مانده است که باید از سایر متهمان پرسیده شود و آنها نیز باید پاسخ‌گو باشند. بر این گزارش، در پنجمین جلسه دادگاه، یکی از وکلای جان‌باختگان با دعوت قاضی در جایگاه قیرار گرفت و نظرات و نکات خود درباره پرونده را بیان کرد. همچنین هشتم نفر اولیای دم جان‌باختگان با حضور در جایگاه اظهارات خود را مطرح کردند. گفتنی است پنجمین جلسه دادگاه حدود چهار ساعت به طول انجامید و قاضی مهرانفر با اعلام اینکه زمان جلسه بعدی دادگاه به خانواده جان‌باختگان و وکلای آنها ابلاغ می‌شود، ختم جلسه را اعلام کرد.

۱۹ ایستگاه کیفیت هوای تهران در شرایط آلوده

ایسنا؛ بر اساس اعلام شرکت کنترل کیفیت هوای تهران، میانگین کیفیت هوای دیروز تهران ۱۴۹ و در شرایط ناسالم برای گروه‌های حساس بود و ۱۹ ایستگاه در شرایط آلوده قرار داشتند. بر اساس آخرین اطلاعات شرکت کنترل کیفیت هوای تهران روز ۲۸ آذرماه، کیفیت هوا در ایستگاه‌های شریف (منطقه ۲)، تربیت مدرس (منطقه ۶)، ستاد بحران (منطقه ۷)، شهرداری منطقه ۱۰، شهرداری منطقه ۱۱، شهرداری مرکز منطقه ۱۲، پیروزی (منطقه ۱۳)، پارک شکوفه (منطقه ۱۴)، پارک قائم (منطقه ۱۸)، شهرداری منطقه ۱۹ و شهرداری منطقه ۲۱ در وضعیت ناسالم برای همه قرار داشت. کیفیت هوا در اقدسیه (منطقه ۱)، شهرداری منطقه ۲، پونک، شهرداری منطقه ۴، میدان امام خمینی (منطقه ۱۲)، مسعودیه (منطقه ۱۵)، شههری (منطقه ۲۰) و شهرداری منطقه ۲۲ در شرایط ناسالم برای گروه‌های حساس بود. کیفیت هوا در ایستگاه دانشگاه تهران (منطقه ۶) قابل قبول بود. روز گذشته شهرداری منطقه ۱۹ با شاخص ۱۷۸ ملدترین ایستگاه سنجش کیفیت هوای تهران بوده است. در ایستگاه‌های گلبرگ (منطقه ۸)، میدان فتح (منطقه ۹)، اتوبان محلاتی (منطقه ۱۴)، شهرداری منطقه ۱۶ و شادآباد (منطقه ۱۸)، ذرات معلق کمتر از ۲.۵ میکرون که کل‌آلاینده شاخص این روزهاست، به‌عنوان آلاینده شاخص هوای پایتخت ثبت نشده است.